

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Erhvervsuddannelserne i et nyt uddannelseslandskab

Hovedvejen for unge efter grundskolen til videre uddannelse vil i fremtiden være via gymnasieuddannelserne (epx, stx og hhx). Men det vil fortsat være muligt for afklarede unge at begynde direkte på en faglært uddannelse.

I dag kan unge vælge mellem to typer af ungdomsuddannelser, når de er færdige med grundskolen: En gymnasial uddannelse eller en erhvervsuddannelse. Men erhvervsuddannelserne opleves ikke som en ungdomsuddannelse, fordi voksne elever udgør størstedelen af elevgruppen. På erhvervsuddannelserne er gennemsnitsalderen 26 år. Selvom både de gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelserne er defineret som ungdomsuddannelser, er der betydelig forskel i elevernes alderssammensætning.

Det er regeringens ambition, at alle unge i fremtiden skal tilbydes en gymnasieuddannelse, hvor de er omgivet af andre unge. Elever der opnår studiekompetence via epx kan efterfølgende tage en specifik erhvervsuddannelse. Fuldført epx er dog ikke et krav for at begynde på en erhvervsuddannelse.

Erhvervsuddannelsernes grundforløb

Når elever begynder på en erhvervsuddannelse efter grundskolen i dag, begynder de på grundforløbets 1. del (gf1). I fremtidens uddannelseslandskab afskaffes gf1 og integreres i den nye ungdomsuddannelse (epx). Det betyder, at unge i fremtidens uddannelseslandskab ikke vil kunne begynde på gf1 direkte efter grundskolen. De skal enten begynde på epx eller direkte på grundforløbets 2. del (gf2) på erhvervsuddannelserne.

Dele af gf2 erstattes af epx. Det drejer sig om undervisning i almene fag som for eksempel dansk og matematik. Gf2 forkortes fra 20 uger til 12 uger for elever med en studiekompetencegivende ungdomsuddannelse, for eksempel epx og stx. Gf2 fastholder dog sin nuværende struktur og varighed på 20 uger for elever uden forudgående studiekompetencegivende uddannelse.

Den præcise tilrettelæggelse af erhvervsuddannelsernes struktur og indhold i grundforløbet fastlægges i proces med arbejdsmarkedets parter.

Eux integreres i epx

Eux er en erhvervsuddannelse med indbyggede gymnasiale fag og studentereksamen. I dag er eux en mulighed på 44 ud af 101 erhvervsuddannelser. Omkring en tredjedel af de unge på erhvervsuddannelserne vælger en uddannelse med eux-tilrettelæggelse. Den nye epx vil grundlæggende have samme formål som eux i forhold til samspil mellem praksis- og erhvervsrettet undervisning og fag på gymnasialt niveau. Derfor afskaffes eux som et særskilt uddannelsesstilbud og erstattes af epx.

Fortsat mulighed for direkte vej til faglært

Den voksne målgruppe på erhvervsuddannelserne kan fortsat starte direkte på gf1. For de unge skal den primære vej i fremtiden være de gymnasiale uddannelser, men der vil fortsat være en direkte vej til erhvervsuddannelserne efter afsluttet grundskole.

Disse unge behøver ikke at gennemføre en to- eller treårig gymnasieuddannelse:

- ❖ Unge med en uddannelsesaftale med en virksomhed.
- ❖ Unge, der har tilknytning til en arbejdsgiver i form af aftale om en fagrelevant ulønnet mini-praktik på 2-4 uger.
- ❖ Unge, der har været på juniormesterlæreordningen i folkeskolen.
- ❖ Unge, der optages via en optagelsessamtale. Unge, der ikke opfylder adgangskravene til erhvervsuddannelserne, skal også gennemføre en optagelsesprøve.

Unge, der har været indskrevet på den kommende juniormesterlæreordning i folkeskolen (ordning i folkeskolens 8. og 9. klasse, hvor elever tilknyttes en virksomhed eller praktiske undervisningsforløb i 1-2 dage om ugen i et praktikforløb), skal kunne begynde på et forløb på erhvervsskolerne forud for opstart på gf2. Forløbet skal bidrage til at klæde eleverne fagligt på til at kunne gennemføre en fuld erhvervsuddannelse.

De øvrige unge skal begynde direkte på erhvervsuddannelsernes gf2. Mini-praktikken kan gennemføres forud for eller som en integreret del af gf2 på erhvervsskolen. Optagelsessamtale og -prøve er allerede en mulighed på erhvervsskolerne i dag i kalenderåret efter afsluttet 9. klasse. Fremadrettet vil det dog være muligt direkte efter 9. klasse.

Øvrige unge og voksne vil fortsat kunne optages på erhvervsuddannelserne uden fuldført epx, såfremt de søger om optagelse på erhvervsuddannelserne mindst to år efter grundskolen eller et 10. skoleår på en efterskole.